

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Vulcănești din 26 decembrie 2012 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 11 aprilie 2013, în cauza penală, declarat de condamnatul Mahmici Valerii Victorovici,

Termenul examinării cauzei:

Instanța de recurs în anulare de la 03.06.2015 pînă la 02.09.2015.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Vulcănești din 26 decembrie 2012, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției în privința lui Mahmici Valerii, a fost condamnat:

- în baza art.187 alin.(2) lit. b) Cod penal cu aplicarea art. 75, 80 Cod penal la 3 ani și 7 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;
- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal cu aplicarea art. 75, 80 Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, prin concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, lui Mahmici Valerii a fost aplicată pedeapsa definitivă 6 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost condamnat Nedov Grigore, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Prima instanță, examinînd cauza în baza acordului de recunoaștere a vinovăției, a constatat că la data de 28 decembrie 2011, inculpații Mahmici Valerii și Nedov Grigorii pe timp de zi, în urma unei înțelegeri prealabile, avînd intenția sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, au pătruns prin acces liber pe teritoriul pieții de comerț, situată pe str. Gagarin, 59, or. Vulcănești unde, acționînd în mod intenționat și din interes material, au decis să sustragă pe ascuns două traverse de cale ferată cu lungimea de 2 metri fiecare, care se aflau acolo și

aparțineau ÎI „Mări- Topal”, or. Vulcănești, la prețul total de 400 (patru sute) lei, cu scopul să le realizeze ulterior și să folosească banii obținuți în urma realizării lor.

În scopul realizării intenției sale criminale, din motiv, că aceste traverse de cale ferată erau masive și grele pentru scoaterea lor concomitentă de pe teritoriul pieții menționate mai sus, Mahmici V. și Nedov G. inițial au sustras pe ascuns numai o traversă de cale ferată, pe care au realizat-o, iar banii obținuți i-au împărțit în mod egal folosindu-i în scopuri personale.

Ulterior, în aceeași perioadă de timp Mahmici V. și Nedov G., au pătruns din nou pe teritoriul pieții de comerț, unde prin acces liber, continuând acțiunile sale criminale menționate mai sus, acționând cu intenție, au sustras pe ascuns cea de-a doua traversă de cale ferată cu lungimea de doi metri, ce aparținea ÎI „Mări-Topal” or. Vulcănești, apoi au decis să plece de la fața locului cu bunul sustras.

În momentul sustragerii bunurilor menționate mai sus, pe Mahmici V. și Nedov G., i-a observat cetățeanul Topal L., care a încercat să-i oprească la fața locului și le-a cerut, ca ei să înceteze acțiunile ilegale menționate mai sus.

Mahmici V. și Nedov G., conștientizând, că sustragerea sus menționată are loc în prezența altor persoane și a cetățeanului Topal I. care pricepe că ei au săvârșit acțiuni cu caracter ilegal, au încercat să fugă de la fața locului cu bunurile sustrate, însă nu au putut, deoarece au fost reținuți de către cetățeanul Topal I..

Tot el, Mahmici V., în mod repetat, continuând acțiunile sale criminale, orientate la sustragerea bunurilor altei persoane și având interes material, într-o zi a lunii ianuarie 2012 a pătruns în încăperea beciului amplasat în domiciliu nr. 51/A pe str. Cotovschii, or. Vulcănești, care aparține proprietarului Bejenari E., de unde a sustras pe ascuns vin roșu de casă 50 (cincizeci) de litri, la prețul a câte 10 lei pentru 1 litru, în sumă de 500 lei, și 1 (un) borcan de trei litri cu producție conservată, la prețul de 100 lei, în total cauzându-i proprietarului Bejenari E. prejudiciu în sumă totală de 600 (șase sute) lei, ceea ce prezintă pentru ea un prejudiciu considerabil.

3. Sentința a fost atacată cu recurs de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei lui Mahmici V. și Nedov G., rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie indicat că pedeapsa definitivă lui Mahmici V. și Nedov G., pentru concurs de infracțiuni a fost stabilită fără aplicarea pedepsei complementare și a fi exclusă din sentința mențiunea privind recunoașterea ca circumstanță agravantă „săvârșirea infracțiunii în orice formă de participare”.

3.1. Sentința a fost atacată și de inculpatul Mahmici V., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 11 aprilie 2013, a fost respins recursul inculpatului Mahmici Valerii ca neîntemeiat și a fost admis apelul procurorului, casată sentința, în partea stabilirii pedepsei și anulată

pedeapsa în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal în privința lui Mahmici V. și în această parte a emis o nouă hotărîre, prin care:

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, a fost numită lui Mahmici Valerii pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor sub formă de închisoare pe termen de 6 ani în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

S-a exclus din partea descriptivă a sentinței circumstanța agravantă sub formă de „săvîrșirea infracțiunii în orice formă de participație”.

În rest sentința în privința lui Mahmici Valerii, s-a menținut.

4.1. Instanța de recurs a reținut că, instanța de fond la stabilirea pedepsei pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal i-a stabilit lui Mahmici Valerii pedeapsă principală sub formă de închisoare fără aplicarea amenzii ca pedeapsă complementară, prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal.

La stabilirea pedepsei inculpatului Mahmici Valerii pentru concurs de infracțiuni, instanța de judecată, cu încălcarea cerințelor art. 84 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa definitivă principală, nu a indicat, că pedeapsa definitivă principală i-a fost stabilită fără aplicarea amenzii, ca pedeapsă complementară.

De asemenea, instanța de recurs a menționat că, conform art. 77 alin. (2) Cod penal, dacă circumstanța ce agravează răspunderea este prevăzută în articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod în calitate de semn al acestei componente de infracțiuni, ea nu poate fi concomitent considerată drept circumstanță agravantă.

Prin urmare s-a indicat că, conform sentinței inculpatul Mahmici Valerii a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal pentru jaful săvîrșit de două persoane, adică în formă de participație, însă, cu încălcarea prevederilor art. 77 alin. (2) Cod penal, la stabilirea pedepsei, instanța de fond a recunoscut ca circumstanța, care agravează răspunderea acestuia, săvîrșirea de către ultimul a infracțiunii în formă de participație.

Referitor la recursul inculpatului Mahmici Valerii, care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blînde, instanța de recurs l-a respins, menționînd că ultimul este predispus la săvîrșirea infracțiunilor intenționate fiind anterior condamnat pentru infracțiuni similare.

Astfel instanța de recurs a considerat că instanța de fond just a ajuns la concluzia de stabilire a unei pedepse reale inculpatului Mahmici Valerii.

În conformitate cu prevederile art. 466 Cod de procedură penală, hotărîrile judecătorești au devenit irevocabile

5. La 14 mai 2013, condamnatul Mahmici Valerii a depus recurs împotriva hotărîrilor menționate mai sus, însă la data de 21 mai 2013, potrivit art. 455 alin. (3¹) Cod de procedură penală, Colegiul penal a remis cererea de recurs autorului, cu

propunerea de a fi înlăturate în termen de 60 de zile, deficiențele care împiedică primirea cererii de recurs.

5.1. La 30 aprilie 2015, împotriva hotărîrilor menționate, condamnatul Mahmici Valerii a declarat recurs în anulare, fără a invoca vre-un temei de casare prevăzut de art.453 Cod de procedură penală, solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă, din considerente că instanțele de fond la stabilirea pedepsei nu au acordat deplină eficiență art.75-77 și 84 Cod penal și pedeapsa este prea aspră.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în raport cu materialele cauzei și argumentele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, condamnatul este în drept să atace cu recurs în anulare hotărîrea judecătorească irevocabilă. Acest drept poate fi realizat în scopul reparării erorii de drept comise la judecarea cauzei, însă numai în cazul cînd persistă un careva temei pentru declararea acestuia.

Totodată, conform art. 454 Cod de procedură penală, în redacția Legii nr. 66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, recursul în anulare poate fi declarat în termen de 6 luni de la data rămînerii irevocabile a hotărîrii judecătorești sau, în cazul în care cererea a fost comunicată Guvernului R. Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de la data comunicării ei.

Conform art. 466 alin. (5) Cod de procedură penală hotărîrea instanței de recurs împotriva hotărîrii pe cauzele pentru care legea nu prevede calea de atac apelul devin irevocabile la data cînd au devenit definitive.

În speță, data rămînerii irevocabile a hotărîrii contestate, reieșind din prevederile art. 466 alin. (5) Cod de procedură penală, se consideră 02 mai 2013, adică data pronunțării integrale a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 11 aprilie 2013 (f.d. 346). Astfel, termenul de declarare a recursului în anulare, potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, a expirat la 02 noiembrie 2013, iar recurentul a depus recursul la data de 30 aprilie 2015, adică peste termenul de 6 luni de la data rămînerii irevocabile a hotărîrii judecătorești.

Potrivit dispozițiilor art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, prin dispozițiile art. 454 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 66 din 05 aprilie 2012, în vigoare la 27 octombrie 2012), legiuitorul a impus obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură la etapa recursului în anulare sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului.

În acest context, întrucît condamnatul a formulat recursul în anulare cu depășirea termenului de 6 luni de la data pronunțării hotărîrii irevocabile a cărei anulare se cere, încălcînd astfel prevederile art. 454 Cod de procedură penală,

instanța de recurs va decide inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este depus peste termen.

7. În conformitate cu art. 456, 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare, declarat de condamnatul Mahmici Valerii Victorovici, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 11 aprilie 2013, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **23 septembrie 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan